

„Învie Tradiția” - Proiect național de susținere a meșterilor populari

În preajma zilei Mărțișorului, am primit invitația de a vizita un târg de articole de sezon - mărțișoare tradiționale. Astfel, am luat contact cu unul dintre cele mai interesante proiecte de susținere și promovare a meșteșugurilor populare din perioada actuală. Aceste acțiuni sunt derulate în principal în mediul online, prin intermediul site-ului propriu, unde sunt publicate materiale dedicate domeniului, imagini și înregistrări video, existând și posibilitatea vizualizării și achiziționării de obiecte de artă populară. „Învie tradiția” garantează autenticitatea obiectelor propuse spre vânzare și încurajează alegerea unui cadou de acest tip ca cea mai adecvată opțiune atât pentru străinii care își doresc un suvenir din România, cât și pentru conaționalii noștri iubitori de tradiție.

Zona comercială, show-room-ul „Învie Tradiția”, este un spațiu plăcut, situat într-o zonă centrală a Bucureștiului, pe strada Mihai Eminescu, în care poți descoperi o varietate de produse ale meșteșugurilor tradiționale practicate la noi în țară: ceramică lucrată de meșteri olari renumiți din mai multe centre din zone etnografice distincte (forme tradiționale și de inspirație contemporană), obiecte cioplite în lemn (linguri bogat decorate, tocătoare, castroane, câni, lădițe, fluier, jucării, obiecte de cult - cruci de mână, icoane scrijelite -, ustensile de bucătărie), icoane pictate pe sticlă, piese de port, decorațiuni, împletituri, țesături, articole din lână nețesute (papuci), diferite alimente conservate și altele, și altele.

În încercarea noastră de a face cunoscut acest demers dedicat tradiției, vă propun să citiți în continuare câteva rânduri ale membrilor proiectului, despre povestea și misiunea acestuia, despre cum a ales să fie vizibil și despre coordonatele care îi unesc și îi animă pe cei implicați.

Păstrăm vie

arta populară românească

Învie Tradiția este un proiect național de susținere a meșterilor populari și de conservare a meșteșugului, prin documentarea și promovarea artei populare, încă prezentă în principalele zone etnografice ale României. Demarat în anul 2017, proiectul funcționează pe două mari coordonate: una de documentare și culegere a formelor materiale și imateriale de artă populară, conservată în primul rând prin meșteșuguri. A doua, de prezentare și promovare a acestor elemente publicului larg, atât printr-o zonă editorială, descriptivă și video, dar și printr-o zonă comercială, prin care oamenii pot achiziționa produsele meșterilor populari.

Ca misiune, proiectul are trei mari coordonate:

Susține și încurajează meșteșugurile vechi de secole, născute la sat, care fac parte din bogățiile și patrimoniul cultural al României. Autenticitatea și singularitatea acestor opere de artă ieșite din mâinile meșterilor populari sunt date de tehnicile unice și diferite de la zonă la zonă, de motivele decorative folosite, de cromatica și materialele folosite, de calitatea și eleganța lor. Anual, sub influența tehnologizării și globalizării, aceste îndeletniciri riscă să se piardă, iar conservarea lor este tot mai dificil de realizat. De aceea este nevoie de o continuă sprijinire a meșterilor populari, prin mediatizarea produselor și a artei populare.

Este unul dintre puținele proiecte naționale care susțin păstrarea autenticității tehnicilor și materialelor cu care sunt realizate obiectele de artă populară românească, precum și transmiterea pe mai departe, din generație în generație, a secretelor și modalităților de realizare a obiectelor unice, care poartă amprenta originală rurală și istorică. Prin crearea unei piețe de desfacere și prin promovarea produselor ca fiind opere de artă, reușim să menținem viu interesul generațiilor noi pentru continuarea și preluarea meșteșugului de la generațiile vechi. Aici este știut faptul

că în România ne confruntăm cu situația de a fi ultimii reprezentanți ai anumitor meșteșuguri. Misiunea noastră este de a face atractiv meșteșugul pentru generațiile noi, atât prin promovarea lui dar și prin generarea de venituri care să îl ofere tinerilor ca o opțiune sustenabilă de viitor.

Înlesnește contactul dintre două lumi, dintre artistul pentru care lumea sa este prezentă în rodul muncii lui, în materiile pe care natura i le oferă, și lumea exterioară, pentru care au fost realizate produsele, cu răbdare și respect. Arta populară își păstrează astfel autenticitatea, iar noi putem să regăsim pe aceste obiecte semnăturile creatorilor lor. Aici considerăm că rolul proiectului este unul esențial, pentru că pe lângă faptul că aduce în față obiecte care altfel ar fi greu accesibile publicului larg, vine și cu o garanție a autenticității lor.

Proiectul a început de la o idee, de a meține vii meșteșugurile românești, prezente în aproape toate zonele țării. Am pornit din poartă în poartă, i-am descoperit pe ei, în primul rând oameni de nota 100 și produsele lor minunate.

Mâinile acestor oameni spun povești, experiența lor de viață *te inspiră, unii au și darul de a vorbi despre viața lor și ți-e mai mare dragu' să-i asculți*. Totul a venit organic, motivația, principalul motor în demararea și construirea oricărui lucru sustenabil a fost asigurată din start. Apoi a fost o perioadă de multă muncă, fără a vedea rezultate imediate, dar cu credința fermă că acestea vor apărea.

Fiecare produs are o poveste pe care abia așteptam să o arătăm. În-drăzneala cu care ne-am asumat misiunea salvării meșteșugurilor autohtone a fost mereu amplificată de poveștile artiștilor populari pe care am învățat să îi cunoaștem din ce în ce mai bine. Fiecare meșteșugar pe la care am trecut ne-a făcut zilele mai vesele, mai cu sens și am plecat mai

bogați. Așa ne-am reconfirmat că lucrurile simple sunt și cele mai frumoase de fapt. Iar asta ne ambiționează și mai tare să spunem această poveste până la capăt.

În prezent, pe lângă partea editorială și cea video, cu zeci de materiale realizate, proiectul cuprinde sub forma unui catalog online și a unui spațiu de prezentare cu peste 1000 de produse. De la lemn, ceramică, măști tradiționale, opinci sau brodat, obiecte de uz casnic autentice, decorațiuni și *cadouri tradiționale românești* unice. O provocare foarte mare a fost aceea de a face produsele actuale, de a le integra în circuitul economic curent, de a le da noi valențe utilitare, decorative. Am reușit să combinăm obiecte din toate arealurile geografice, cu produse alimentare naturale, de la producători români și afaceri mici și să oferim elemente unice pentru a face produsele atractive publicului tânăr și celui din mediul urban. Am colaborat cu arhitecți, designeri de produs pentru a integra elementele de artă populară în ansambluri decorative și utilitare ancorate în nevoile curente de consum, fără a pierde cât de puțin elementul tradițional sau a altera arta populară. Probabil că avem cea mai mare colecție de cadouri tradiționale românești. Prețurile pe care le practicăm sunt corecte, adaosul este atât cât avem nevoie să susținem operațiunile din spatele proiectului. Cei mai mulți bani din proiect merg direct la meșterii populari.

Printre cele mai spectaculoase produse sunt cele din gama ceramicii din toate arealurile geografice ale țării, culminând cu ceramica cu modele spiralate de **Horezu**. Totodată, menționăm și **sculptura în lemn**, reprezentată la noi prin arta maestrului Ion Rodoș. Avem poate cea mai mare colecție a acestui mare artist de care noi ne-am îndrăgostit.

Legătura care se naște între meșterul popular și obiectul creat de mâinile sale este de neprețuit, fiecare dintre meseriile transmise din generație în generație fiind și o încercare a timpului asupra spiritului tradițiilor românești.

Fiecare posesor al acestor crâmpeie din cultura tradițională românească va avea parte de o experiență unică, obiectele putând fi amplasate în spații interioare sau exterioare (bucătării, birouri, grădini).

Ce putem face pentru a susține proiectul?

Astăzi, fiecare dintre noi poate deveni un ambasador al autenticității și al prezervării artei populare românești. Cumpărând produse autentice, realizate manual, putem face primul pas important pentru păstrarea tradițiilor și pentru susținerea comunităților de meșteșugari români. Nu ne costă prea mult să avem în casele noastre o fărâmbă de istorie și artă tradițională autentică sau să oferim un cadou de calitate.

De multe ori însă ne lăsăm furați de mirajul lumii moderne, de tehnologia pe care o aduce în viața noastră. Ce-i drept, are multe beneficii,

trăim mai mult, mai repede, mai eficient. Dar suntem oare mai bogați când suntem mai departe de cei dragi? Când toate rețelele de socializare nu pot înlocui timpul petrecut împreună? Când telefonul nu echivalează cu o conversație plăcută? Când o poză nu aduce cu ea liniștea satului românesc? Așa a apărut *Învie Tradiția*, un proiect care aduce câte puțin din sufletul fiecărui meșteșugar român, din energia satului, din istoria și bogăția noastră, în inimile și casele fiecăruia dintre noi.

Dacă un străin ne vizitează țara, unul dintre primele lucruri pe care i le-am recomanda ar fi un obiect tradițional românesc, care înglobează toate amintirile pe care le-ar putea lăsa țara noastră în memoria lui. Însă câți dintre noi păstrăm în apartamente un ulcior de lut, o carpetă realizată la război, un fus sau o lingură tradițională de lemn?

Obiectele tradiționale românești sunt un motiv de bucurie, de păstrare a valorilor noastre naționale, care trebuie să se vadă în casă, în portul și în sufletul fiecăruia dintre noi.

Obiectele de artă populară încă sunt crâmpeie din această lume. Credem că sunt printre puținele lucruri care nu s-au schimbat în societatea modernă de consum. Acest lucru se observă și pe fețele meșterilor populari, parcă sunt oameni din altă lume. Meșteșugul i-a păstrat simpli, curați, fără stres și fără riduri. Aceste lucruri se transmit și în obiecte și, odată cu ele, în casele noastre. Dar trebuie să le redescoperim și doar astfel vom ajunge să le și prețuim și să ne bucurăm de ele.

Dacă vă inspiră misiunea noastră, vă rugăm să o comunicați și altora și să luați atitudine. Noi încurajăm oamenii să ia țara la pas, să se lase recuceriti de România. E o splendoare să te plimbi prin țară, pe la sat, nu cu ochi critic, ci cu ochi apreciativ, mulțumitor. Să întâlnești oameni simpli și să te bucuri de ospitalitatea lor. Asta ne-a ținut și pe noi motivați și inspirați. Așteptăm sugestii de meșteri populari și produse pe care ați vrea să le vedeți în catalogul nostru.

Mirela Mihăilă,
Șef Oficiu Evidență
Patrimoniu Imaterial și
Cultură Tradițională - INP